Kustnota: Vragen vanuit de VV

Kustbeheer is een kwestie van lange termijn én lange adem. De zeespiegel stijgt en daar moeten we ons op voorbereiden. Er zijn steeds meer *off shore* activiteiten en de recreatieve functie blijft van groot belang. Het initiatief van het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden (D&H) om de Nota Kustbeheer te actualiseren wordt door de Verenigde Vergadering (VV) dan ook zeer op prijs gesteld. De VV hecht veel waarde aan de meningen van betrokkenen en/of deskundigen. Uiteraard maken de verschillende fracties hun eigen afwegingen. Bij alle fracties heeft veiligheid hoge prioriteit. Natuurbescherming is daarnaast een belangrijke waarde en (recreatief) gebruik van de kust is niet weg te denken. Veiligheid, natuurbescherming en medegebruik kunnen echter botsen, en juist dan kunnen fracties verschillende afwegingen maken. Om bij de politieke standpuntbepaling de inbreng vanuit Rijnlandse bewoners en bedrijven volop mee te kunnen nemen, volgen hieronder een aantal vragen vanuit de Verenigde Vergadering.

Algemeen: Doelstellingen en doelen van de Kustnota

De VV onderschrijft de doelstellingen van de Kustnota maar vraagt zich af er aanvullingen nodig zijn. Rijnland heeft het convenant Kustpact (2017) ondertekend. In artikel 2 valt te lezen dat het gezamenlijk streven is “het behoud van openheid van de kust en het komen tot een goede *balans* tussen bescherming en behoud van de waarden de kust enerzijds en de ontwikkeling van de kust anderzijds”. In artikel 8 van het kustpact is neergelegd dat de waterschappen in samenwerking met de provincies en het Rijk vormgeven aan een *zonering* die zo goed mogelijk aansluit bij de zonering met betrekking tot het beleid ten aanzien van onze beheertaken van waterveiligheid.

- Hoe kan de Kustnota van Rijnland uitvoering geven aan dit gezamenlijk streven? Welke initiatieven en wensen zijn er die meegewogen moeten worden in de balans?
- Kan zonering voor medegebruik en voor natuurontwikkeling een concrete uitwerking zijn van de nagestreefde balans?
- Neemt Rijnland voldoende de lead in vraagstukken rondom kustbeheer en is de zonering ten aanzien van onze beheertaken voor medeoverheden en andere belanghebbenden voldoende duidelijk?

Nadere uitwerking

1. Veiligheid en natuur

Veiligheid staat voorop. De Kustnota stelt dat we gebruik maken van natuurlijke processen (o.a. verstuiving voor versterking) om ervoor te zorgen dat de zeewering voldoende sterk blijft. In paragraaf 3.1.3 gaat het onder meer om ecologie.

- Moet Rijnland hierin concreter zijn? Welke soorten willen we graag behouden of zien terugkeren op onze stranden en breder in het kustgebied?
- Is er meer proactief Bouwen met natuur (Zandmotor, IJmuiden, Katwijk) wenselijk? En zo ja waar? Welke voordelen heeft dit in termen van uitbreiding van het strand (ruimtewinst) en ontwikkeling van natuur.
- Is een meer proactieve zonering voor natuurontwikkeling wenselijk? Ofwel: kan ‘Noordvoort (natuurstrand tussen Zandvoort en de Langevelderslag) ook elders ontwikkeld worden? Zo ja, waar?
- Is er meer behoefte aan educatie en voorlichting? Welke vormen zijn daarvoor geschikt?

2. Veiligheid en medegebruik.

In ons gebied is ruimtetekort. Bij IJmuiden, maar ook elders in het Nederlandse kustgebied is land gewonnen. Bebouwing kan echter de veiligheid in gevaar brengen: de ruimte voor verstuiving wordt dan beperkt. Medegebruik mag geen afbreuk doen aan veiligheid. De richtlijnen van Rijnland omtrent veiligheid zijn generiek. Uitgangspunt daarbij is dat veiligheid niet mag afnemen en bij voorkeur moet toenemen.

- Moet landwinning een expliciet doel zijn in paragraaf 3.1.2? Welke ontwikkelingen zijn hierbij relevant? Wat kan het kustgebied, en wat kan de zee met getijden betekenen voor de energietransitie en welke gevolgen heeft dit voor ons kustbeleid?
- Is het afdoende als nieuwe bebouwing afbreekbaar is als de veiligheidssituatie daar om vraagt? Wat is de rol van de virtuele dijk?
- Zijn de richtlijnen omtrent veiligheid helder genoeg voor bijvoorbeeld projectontwikkelaars of andere initiatiefnemers voor nieuw medegebruik van de kust?
- Welke wensen zijn er met betrekking tot nieuwe initiatieven bij gemeenten, provincies dan wel private partijen?
- In artikel 3, tweede lid van het kustpact is neergelegd dat ‘recreatieve ontwikkelingen met een ruimtebeslag in de kustzone moeten bijdragen aan het behoud en – indien mogelijk – de versterking van de kwaliteit van de kustzone’. Op welke wijze kunnen we als Rijnland streven naar deze synergetische voordelen? Zie in dit verband ook punt 3 ‘Natuur en medegebruik’.
- Bestaat bij belanghebbenden, bedrijven en bewoners voldoende duidelijkheid over de verantwoordelijkheid van de gemeenten, provincies en Rijnland ten aanzien van de kust? Is het nodig dat Rijnland hieromtrent meer duidelijkheid verschaft, bijvoorbeeld in de vorm van afwegingskaders?

3. Natuur en medegebruik

Recreatie en de populariteit van de badplaatsen is mede afhankelijk van de beleving van de kustnatuur. Dat vraagt om zonering van het medegebruik: Rijnland kiest ervoor medegebruik alleen binnen bestaande badplaatsen toe te staan. Economische ontwikkeling en de maatschappelijke functie van de kust kunnen ook hand in hand gaan met natuurontwikkeling én het verbeteren van de waterveiligheid. Er zijn projecten te bedenken (zoals zeehaven Katwijk) die goed scoren op veiligheid maar ook op grootschalige natuurontwikkeling én intensiever medegebruik.

- Welke wensen en initiatieven zijn er? Is een meer proactieve opstelling van Rijnland gewenst of juist niet?
- Is zonering voor zowel meer medegebruik en meer medegebruik onder voorwaarde van veiligheid een begaanbare weg?

Tot slot

De VV zoekt antwoorden op bovenstaande vragen. Wij zullen deze antwoorden benutten in onze discussie in het vertrouwen dat onze gezamenlijke inspanning leidt tot gezonde balans tussen veiligheid, natuurbescherming en waar mogelijk ook medegebruik. Wij bedanken u alvast voor het meedenken en zullen met het college van D&H reageren op uw inbreng.